

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

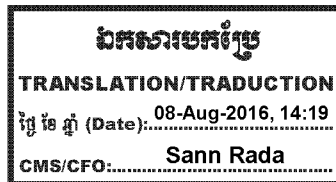
សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**

ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម៖ **ឡាវ**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ០៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្តោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿង និងឯកសារ៖

ហត្ថលេខា៖

**បង្ខំយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន នៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
អន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវបកប្រែសក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបរយព្រហ្មទណ្ឌ**

ដាក់ដោយ៖

មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន

មេធាវី គង់ សំអុន

មេធាវី Anta GUISSÉ

ជំនួយការ៖

លោកស្រី សែង សុផាតា

ដាក់ជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា

ចៅក្រម Claudia FENZ

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR

លោក Clément BOSSIS

កញ្ញា Cécile ROUBEIX

កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត

លោក តាន់ ឆាយវ៉តូ

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

មេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
អន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

- ១. នៅថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានដាក់សំណើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង (“អង្គជំនុំជម្រះ”) បំភ្លឺ (“សំណើ”) ថាតើ “អង្គជំនុំជម្រះមានបំណងចង់កោះហៅ” សាក្សីមួយចំនួន ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសវនាការស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍¹ ដែលខ្លួនបានស្នើសុំឱ្យកោះហៅកាលពីមុន យោងតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“សំណើ E319/36”) ដែរឬទេ²។ ក្នុងករណីកោះហៅ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំជាថ្មីម្តងទៀតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះទទួលយកជាការស្តាប់តាមនូវឯកសារមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សីមួយរូប ក្នុងចំណោមសាក្សីទាំងនោះ ដែលអង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធកាលពីលើកមុន³។
- ២. តាមរយៈចម្លើយតបនេះ មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមជំទាស់ទៅនឹងសំណើសុំឱ្យ “បំភ្លឺ” នេះ។ តាមពិត សំណើនេះជាការសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញមានលក្ខណៈបន្ត (I) និងមិនអាចទទួលយកបាន (II)។

I. សំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញដែលមានលក្ខណៈបន្តឱ្យគេដឹង

៣. ច្បាស់ណាស់ថា តាមរយៈប្រវត្តិនីតិវិធីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួន អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចរួចមកហើយលើសំណើសុំកោះហៅសាក្សី ដូចមានរៀបរាប់ក្នុងឯកសារ E319/36 និងសំណើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារ⁴។

¹ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំការបំភ្លឺទាក់ទងនឹងសាក្សីដែលបានស្នើឡើងសម្រាប់វគ្គសវនាការស្តីពីបទប្បញ្ញត្តិនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E425 (“សំណើ”)។ សំណើនេះត្រូវបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦។

² សំណើ កថាខណ្ឌ ២ និងកំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រលេខ ១។

³ សំណើ កថាខណ្ឌ ១០។

⁴ សំណើ II. ប្រវត្តិនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ២-៦។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

៤. នៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះបានធ្វើជូនភាគីនូវបញ្ជីឈ្មោះបុគ្គល ដែលអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចកោះហៅឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ក្នុងវគ្គស្តីពីការគ្រប់គ្រងលើការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ដូចសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានកត់សម្គាល់រួចមកហើយ សាក្សីដែលបានស្នើសុំ នៅខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៥ នៅក្នុងសំណើរបស់ខ្លួន (ឯកសារ E319/36) មិនមានឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីនេះទេ^៥។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធសំណើនេះដោយប្រយោល។

៥. ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ នេះមិនមែនជាការភ្លេចនោះទេ។ ជាក់ស្តែង ដូចសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានរំលឹករួចមកហើយ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់នៅសប្តាហ៍មុន (ថ្ងៃទី ២៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦) ថា សំណើពាក់ព័ន្ធនឹងការសុំកោះហៅសាក្សីកំពុងត្រូវបានពិចារណា^៦។ ដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះមិនបានបំភ្លេចសំណើនេះទេ។ ក្រៅពីនេះទៀត ដូចសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានរំលឹករួចមកហើយ ក្រោយមកទៀត នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធសំណើសុំឱ្យទទួលយកឯកសារមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សីមួយរូប ក្នុងចំណោមសាក្សីដែលបានស្នើឡើង ដោយសារតែសំណើនេះដាក់យឺតពេល ប៉ុន្តែ បែរជាទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលផ្សេងទៀត ដែលនឹងត្រូវកោះហៅឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម^៧។ ការបដិសេធឯកសារនេះបង្ហាញផងដែរថា អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចមិនស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីរូបនេះ៖ ក្នុងករណីផ្ទុយពីនេះ អង្គជំនុំជម្រះគួរតែទទួលយកឯកសារនេះ ទោះបីជាសំណើត្រូវបានដាក់យឺតពេលក៏ដោយ។

៦. ដូច្នេះ តាមពិត សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះពិចារណាឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចចំនួនពីរ៖ ១) ការបដិសេធដោយប្រយោលនូវសំណើសុំកោះហៅសាក្សី ដូចមានរៀបរាប់នៅក្នុងឯកសារ E319/36 និង ២) ការបដិសេធយ៉ាងច្បាស់នូវសំណើសុំឱ្យទទួលយកជាភ័ស្តុតាងនូវឯកសារមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សីមួយរូប។

⁵ សំណើ កថាខណ្ឌ ៤។
⁶ សំណើ កថាខណ្ឌ ៣ និងកំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រលេខ ៤។
⁷ សំណើ កថាខណ្ឌ ៦ និងកំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រលេខ ៩។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

៧. ដោយដឹងច្បាស់អំពីយុត្តិសាស្ត្រមានកំហិតរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ពាក់ព័ន្ធនឹងការពិចារណាឡើងវិញ លើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបន្តលាក់សំណើនេះ ពីក្រោយសំណើសុំ ឱ្យបំភ្លឺ ដោយគ្មានមូលដ្ឋាន។ កាលបរិច្ឆេទបន្តិចបន្តួចនេះធ្វើឱ្យសំណើនេះមិនអាចទទួលយកបាន។

II. សំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញនិងវិវាទអរាចន្តលយកបាន

៨. ទោះបីជាមេធាវីការពារក្តីយល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះគប្បីប្រកាន់យកការបកស្រាយដែលមាន លក្ខណៈទូលំទូលាយជាងនេះលើសំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ នៅពេលមាន “មូលដ្ឋានស្រប ច្បាប់ ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចពេលមុនមានកំហុស ឬបង្កឱ្យមានភាពអយុត្តិធម៌ ឬនៅ ពេលដែលការពិចារណាឡើងវិញនោះមិនផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌”^៨ ក៏អង្គជំនុំជម្រះបាន ជ្រើសយកវិធីសាស្ត្រមានកំហិត ដោយយល់ឃើញថា ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិរបស់ អ.វ.ត.ក អនុញ្ញាត ឱ្យពិចារណាឡើងវិញ តែប្រសិនបើ “សំណើជាថ្មីនោះមានភស្តុតាងថ្មី ឬកាលៈទេសៈថ្មី ដែលនឹង នាំឱ្យមានសេចក្តីសម្រេចថ្មី”^៩។

៩. អនុលោមតាមជំហរជាគោលការណ៍នេះ កាលពីពេលថ្មីៗកន្លងទៅនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានបដិសេធ សំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញរបស់ នួន ជា ដោយហេតុថាសំណើនេះមិនបានបង្ហាញភស្តុតាងថ្មី ឬកាលៈទេសៈថ្មី ឬទង្វើករណីខុសគ្នាខ្លាំង^{១០}។ ជាអាទិ៍ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មេធាវីការពារ ក្តី នួន ជា ពុំបានបង្ហាញថាទង្វើករណីរបស់ពួកគេមានភាព “ខុសគ្នាខ្លាំងទៅនឹងទង្វើករណីនានាដែល បានលើកឡើង” “ទោះបីជាមានភាពក្លែងក្លាយ និងលម្អិតជាងក៏ដោយ”^{១១}។

^៨ សំណើជាបន្ទាន់សុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញលើដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសម្រាប់សវនាការលើអង្គសេចក្តី ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/ ០២ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E314/5/1 កថាខណ្ឌ ៣។

^៩ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញក្នុងការទទួលយកអត្ថបទដកស្រង់មួយ និងទទួលយកអត្ថបទ ដកស្រង់ចំនួនពីរបន្ថែមទៀត ពីរបាយការណ៍អង្គការឃ្នាំមើលសិទ្ធិមនុស្ស “រយៈពេល ៣០ ឆ្នាំ នៃការកាន់តំណែងរបស់ ហ៊ុន សែន” ចុះថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ E347/4 កថាខណ្ឌ ៧ (“សេចក្តីសម្រេច E347/4”)។

^{១០} សេចក្តីសម្រេច E347/4 កថាខណ្ឌ ៨-៩។

^{១១} សេចក្តីសម្រេច E347/4 កថាខណ្ឌ ៨ (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

- ១០. ហេតុដូច្នោះ សំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិចូលក្នុងករណីដូចគ្នា
នេះដែរ ពីព្រោះថាសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមិនបានបង្ហាញភ័ស្តុតាងថ្មី ឬកាលៈទេសៈថ្មីឡើយ
ហើយក៏មិនបានផ្តល់ទង្វើករណីថ្មីជូនអង្គជំនុំជម្រះដែរ គឺគ្រាន់តែជាការ “ចម្លង” ចេញពីផ្នែកខ្លះនៃ
សំណើដើមរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ¹²។
- ១១. ម្យ៉ាងវិញទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិមិនបានបង្ហាញថា អង្គជំនុំជម្រះគួរពិចារណាឡើងវិញ
លើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ដើម្បីផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌នោះដែរ។ តាមពិត បន្ថែមពីលើបុគ្គល
ដែលអង្គជំនុំជម្រះជ្រើសរើសឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ក្នុងវគ្គស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ បុគ្គលស្ទើរ
តែទាំងអស់ ដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងវគ្គមុនៗ ក៏ត្រូវបានស្តាប់ចម្លើយផងដែរលើប្រធានបទនេះ។
- ១២. ដូច្នោះ សំណើសុំឱ្យ “បំភ្លឺ” របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ គឺជាសំណើសុំឱ្យពិចារណាឡើងវិញ
ដែលមិនអាចទទួលយកបាន។
- ១៣. **អារម្ភ័យហេតុនេះ** មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះមេត្តា **បដិសេធសំណើសុំឱ្យពិចារណា**
ឡើងវិញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ដោយមិនបង្កង់យូរ។

	មេធាវី គង់ សំអុន	រាជធានីភ្នំពេញ	
	មេធាវី Anta GUISSÉ	រាជធានីភ្នំពេញ	

¹² កថាខណ្ឌ ៧ និងកថាខណ្ឌ ៨ នៃសំណើនេះ គឺជាការ “ចម្លង” ស្ទើរតែទាំងស្រុង ចេញពីកថាខណ្ឌ ៥ កថាខណ្ឌ ៦ និងកថា
ខណ្ឌ ៨ នៃសំណើ E319/36។ កថាខណ្ឌ ៩ នៃសំណើនេះ ក៏មិនបានបន្ថែមភ័ស្តុតាងថ្មីអ្វីដែរ។

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា
អន្តរជាតិ សុំឱ្យ “បំភ្លឺ” អំពីសាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្មស្តីពីការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍